

СТ А Н О В И Щ Е

относно дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по професионално направление: 4.4. Науки за Земята, научна специалност „Физическа география и ландшафтознание”

Автор на дисертационния труд: **Атанас Валериев Китев**, докторант редовна форма на обучение в Национален институт по геофизика, геодезия и география при Българска академия на науките

Тема на дисертационния труд: **„Картографиране и оценка на ландшафтите с природозащитна стойност в Южен Пирин и Славянка с използване на данни от дистанционни изследвания”**

Научен ръководител: **проф. дгн Румяна Вацева**

Член на научно жури: **проф. дгн Румяна Василева Вацева**, Национален институт по геофизика, геодезия и география при Българска академия на науките

1. Обща информация

Атанас Валериев Китев е докторант редовна форма на обучение в секция „ГИС” на департамент „География” на Националния институт по геофизика, геодезия и география при Българска академия на науките по научна специалност „Физическа география и ландшафтознание”. Докторантурата е проведена успешно през периода януари 2014 г. – декември 2016 г., като през това време докторантът успешно е завършил всички необходими образователни курсове и е отчислен с право на защита през декември 2016 г. Висшето си образование А. Китев е завършил в Софийския университет „Св. Климент Охридски”, Геолого-географски факултет през 2013 г. със специалност „Физическа география и ландшафтна екология”. Представеният от Атанас Китев дисертационен труд е в обем от 184 страници, включително 36 таблици, 40 фигури, 1 приложение, и библиография от 176 източници на български, руски и английски език, и интернет източници. Дисертацията е структурирана в четири глави, увод, заключение и литература. Представен е автореферат в обем от 53 страници и три публикации по темата на дисертацията. Всички документи по процедурата са в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България.

2. Характеристика на дисертационния труд

Темата на дисертационния труд за оценка на състоянието и диференциацията на съвременните ландшафти с природозащитна стойност е изключително актуална и значима не само от научна, но и от научноприложна гледна точка във връзка с необходимостта от вземането на управленски решения за опазването и поддържането на ландшафтното разнообразие и биоразнообразието. За района на Южен Пирин и планината Славянка едно такова изследване има още по-висока стойност, тъй като цялостно научно ландшафтно проучване за тази територия се прави за първи път. Авторът си поставя за основна цел да направи пространствен анализ, оценка и картографиране на съвременните

ландшафти на територията на Южен Пирин и северния склон на планината Славянка чрез прилагане на дистанционни изследвания и географски информационни системи (ГИС) във връзка с опазването на ландшафтното и биологичното разнообразие. За тази цел той е усвоил и успешно е приложил съвременни геоинформационни технологии с интегриране на дистанционни методи и ГИС за разработване на разширена класификация на ландшафтите, създаване на геобазни данни и цифрови карти и оценка на фрагментацията на ландшафтите с природозащитна стойност.

В *първа глава* на дисертационния труд са представени теоретико-методологичните въпроси, свързани с изследването, като са разгледани използваните дистанционни методи, ГИС, етапите и методите на ландшафтните проучвания. Във *втора глава* е направен задълбочен анализ на изучеността на ландшафтите в изследвания район и характеристика на ландшафтообразуващите фактори. Трета и четвърта глава съдържат най-важната част с научните резултати и оригиналните приноси от работата на докторанта В *трета глава* е представена класификация на съвременните ландшафти, разработена във връзка със земното покритие и земеползването по данни от дистанционни изследвания и използвана при създаването на цифрови карти на съвременните ландшафти на различни нива – род, подрод и вид. Въз основа на анализа и оценката на ландшафтите с природозащитна стойност е показано ландшафтното разнообразие в района. В *четвърта глава* са представени разработените ГИС приложения във връзка с опазването на околната среда, като са включени резултати от геохимични изследвания на почви и дънни отложения и е направена оценка на фрагментацията на ландшафтите с природозащитна стойност. Представянето на резултатите включва голям брой цифрови карти, графики и таблици. В *заключението* в синтезиран вид са обобщени резултатите от проведеното изследване във връзка с опазването и поддържането на ландшафтното и биологичното разнообразие в района на Южен Пирин и планината Славянка.

3. Научни и научноприложни приноси

В автореферата на дисертационния труд са формулирани четири научни и научноприложни приноси. Като съществен научен принос може да се определи разработената разширена класификация на ландшафтите въз основа на данни за земното покритие с използване на дистанционни методи. Вторият научен принос е свързан с картографирането на ландшафтите с природозащитна стойност чрез прилагане на съвременни геоинформационни технологии с интегриране на дистанционни изследвания и ГИС. Останалите два приноса могат да бъдат отнесени към научноприложните и включват разработването на ГИС приложения за анализ и оценка на фрагментацията на ландшафтите с природозащитна стойност. Приложеният подход може да подпомогне по-задълбоченото разбиране на ландшафтните процеси и предоставя информационни и картографски продукти за осигуряване на научна подкрепа при информираното вземане на управленски решения за опазването и поддържането на биоразнообразието.

4. Публикации по темата на дисертацията

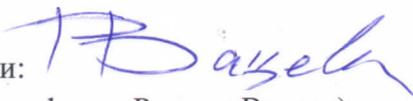
Атанас Китев има три публикации по темата на дисертацията – две самостоятелни на английски език и една в съавторство с научния ръководител на български език. Всички публикации са пряко свързани с тематиката на изследването. Една от самостоятелните публикации е отпечатана в чуждестранно електронно научно списание със свободен достъп, а другите две публикации са представени на международни научни конференции. Авторефератът отговаря на изискванията и отразява вярно съдържанието на дисертационния труд.

5. Заключение

Дисертационният труд на Атанас Валериев Китев на тема: „Картографиране и оценка на ландшафтите с природозащитна стойност в Южен Пирин и Славянка с използване на данни от дистанционни изследвания” е актуален, дисертабилен и в завършен вид. В работата са демонстрирани научни и научноприложни резултати с оригинален принос, които са дело на докторанта. Дисертационният труд показва, че А. Китев притежава задълбочени теоретични познания, умения за работа със съвременни методи и способности за осъществяване на самостоятелни научни изследвания. Това ми дава основание да изкажа своята положителна оценка за представения дисертационен труд и да предложа на уважаемите членове на научното жури да гласуват за присъждането на Атанас Валериев Китев на образователната и научна степен “доктор” по професионално направление: 4.4. Науки за Земята, научна специалност „Физическа география и ландшафтознание”.

София, 21.06.2017 г.

Член на научно жури:

(проф. дгн Румяна Вацева)